

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
ТА СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ

СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА

МАТЕРІАЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ ВИКЛАДАЧІВ,
АСПІРАНТІВ, СПІВРОБІТНИКІВ ТА СТУДЕНТІВ

(Суми, 23-24 квітня 2015 року)

because the ability to express oneself fluently in English is still a problem both of linguistic and extra linguistic character concerns with their employment. However, through the experience, EFL students improve communication skills with the help of interactive co-participation and collaboration among other English-speaking students, co-workers and supervisors

It is through recognizing the complex link between language and culture inherent in situated communicative activity, in addition to the resourcefulness and resilience of those participating, that we can develop programs at the university level which would better suit the needs and aspirations of EFL engineering students.

1. Artamonov K.S., Diehl K.V. Translation as a means of intercultural communication // Available at: http://www.rusnauka.com/11_EISN_2010/Philologia/63428.doc.htm.
2. Dombi J. English as a lingua franca in intercultural communication // Bulletin of the Transilvania University of Braşov Series IV: Philology and Cultural Studies. Vol. 4 (53) No. 1 – 2011.
3. Intercultural communication // Available at: <http://www.lanqua.eu/theme/intercultural-communication>, free.
4. Myles J. Oral Competency of ESL Technical Students in Workplace Internships // TESL-EJ 13.1, June 2009. - Volume 13, Number 1. // Available at: <http://www.tesl-ej.org/ej49/a2.pdf>, free.

Scientific supervisor – *N. A. Kobzeva, senior lecturer,
Tomsk Polytechnic University, Tomsk, Russia*

ОСОБЛИВОСТІ АНГЛОМОВНИХ ВІЙСЬКОВИХ ДОКУМЕНТІВ

Ткаченко К. І., студ. гр. ПР-11,
Кобякова І. К., канд. філол. наук, доцент кафедри ГФ,
Анохін Ю. Л., ДП «Укрметрстандарт»

У сучасному суспільстві усе більшої важливості набуває міжнародна комунікація, у зв'язку з процесом глобалізації світу. В останні роки у зв'язку з розширенням політичних, економічних і наукових зв'язків нашої країни з країнами всього світу різко збільшився потік одержуваної англомовної інформації. Тому не дивно, що зростає інтерес лінгвістів, а також фахівців різних галузей

науки до особливостей англомовних текстів офіційно-ділового стилю [1, 22]. Існує безліч джерел, які становлять інтерес для вивчення, у тому числі актуальною є вивчення військової документації.

Мова військових документів також в основному підкоряється загальним закономірностям стилю ділових документів. До основних військових документів належать статuti військової служби, накази, військові службові розпорядження, військовий квиток, особові справи, офіційні військові звіти тощо. Найтипівішим військовим документом є наказ. Наказ – це розпорядчий документ, який видається керівником установи на правах єдиноначальності та в межах своєї компетенції, обов'язковий для виконання підлеглими. За змістом накази поділяються на загальні та спеціальні. Вони мають дуже строгую форму, відхилення від якої є порушенням не тільки стилістичних норм, але і порушенням встановленого порядку листування [2, 82].

Найхарактернішою рисою військових документів є всякого роду скорочення, що набувають характеру умовного коду. Самі звичайні слова отримують особливу письмову зображення в стилі військових документів. Так наприклад, слово *attacks*, зображується *atks*, слово *enemy* – до початкових букв – *en*, *February* - *Feb* і т. д. Наприклад: *Security clearance: Secret, SBI, Dtd 15 Jan 2002, Verified by Ms. Ann Smith, 16 Feb 03* [3].

В цих документах особливо ретельно проводиться розбивка одиниць повідомлення на окремі абзаци, виділені цифрами або літерними позначеннями, структура військового документу чітко регламентована, усі необхідні данні подаються стисло, ключові моменти зазвичай виділяють курсивом або жирним шрифтом:

Assigned to: *HHC 201st Engineer Battalion (Para / Line) (W175AQ), Camp Phoenix, Kabul, APO AE 09356*

Purpose: *Deployment in support of Operation Enduring Freedom*

Temporary Duty: *CRC, Ft Benning, GA*

Report Date TDY Station: *NLT 1500, 15 April 2005*

Number of days: *Not to Exceed 545 Days* [2].

Характерною особливістю синтаксису військових документів є, на відміну від інших різновидів ділового стилю, еліптичність. Тут часто опускаються модальні дієслова *shall* і *will* так само, як і інші члени речення, у тому числі і головні члени речення: *Women, who number 202,876, comprise 14.6 percent of the DoD Active Duty force, while 1,185,152 men comprise 85.4 percent of the DoD Active Duty*

force[3]. У цьому окремому прикладі спостерігається опущення присудка *is*.

Військові документи рясніють спеціальною термінологією, що відноситься як безпосередньо до військової справи, так і до різних областей техніки, яка використовується в армії. Непідготовленому читачу надзвичайно важко, а інколи і зовсім неможливо розібратися з лексичними одиницями тексту: *China continues to field an ASBM based on a variant of the CSS-5 (DF-21) MRBM that it began deploying in 2010* [3] або *Assigned to 10th Military Police (W16AAA) Ft Washington, IN 46160-5000 and Attached to United States Multinational Force Iraq (MNF-I) (W4FG09), WIAS Control Number (if applicable), (if applicable). Baghdad, Iraq, APO AE 09342* [4].

Ніякі норми живої розмовної мови і, зокрема, професіоналізми, які часто виступають під терміном "військовий сленг" і які дуже широко використовуються в живому спілкуванні солдат між собою, не вживаються в офіційних документах. Таким чином і тут знаходить своє вираження розрив, який існує між нормами літературно-писемної мови і живої розмовної мови.

Значно менш спеціалізована мова військових статутів. Це пояснюється змістом самого статуту, що визначає характер взаємин між військовослужбовцями, частинами і з'єднаннями, а також обов'язки і права особового складу армії.

Policy. Use of alcoholic beverages on naval installations must be consistent with the overriding need for military readiness, discipline, and community safety. In meeting this objective the sale, purchase, possession, and consumption of alcoholic beverages will be governed by the following considerations:

a) Most Navy personnel who use alcoholic beverages do so responsibly. Because some abuse alcoholic beverages, balanced measures to prevent and deter abuse as provided in reference (d), must be an integral part of the management of alcoholic beverages on naval installations.

b) Sale of alcoholic beverages must be balanced with nonalcoholic beverages and recreational activities to encourage healthful life styles for members, their families, and friends [3].

Як і інші різновиди ділового стилю, слова у військових документах вживаються переважно в своїх предметно-логічних значеннях. Винятком є назви об'єктів військових дій, яким часто присвоюються різні умовні позначення.

Що стосується синтаксичної організації висловлювання, то в цьому відношенні мова військових наказів відрізняється від мови

відповідно дипломатичних та ділових документів. У військових наказах найчастіше зустрічаються прості речення з інфінітивними, герундіальними і прийменниковими зворотами. Рідкісні складнопідрядні пропозиції, що мають у своєму складі більш, ніж одне підрядне речення.

1. Purpose. To provide additional guidance per references (a), (b) and (c) for the possession, sale, and consumption of alcoholic beverages within military installations under naval jurisdiction[4].

Проте кожна особливість, взята окремо, не є характерною рисою виключно військових документів. Більша кількість скорочень, умовні позначення є загальними характерними особливостями стилю ділового мовлення, як наприклад особливі скорочення місяців *December – Dec*, скорочення, які вживаються у звертаннях *Mr, Mrs*, власних назв *Alabama – Ala*, можливі і такі скорочення: *Building – Bld; Apartment – Apt.; Avenue – Ave.; Street – St.; Square – Sq.*

Але деякі з цих спільних рис в стилі військових документів виступають в більш виразно вигляді. Вони згущені, посилені. До таких приватним проявам загальних закономірностей належать [2, 67]: характер використання скорочень, нумерація частин висловлювання, термінологічність, умовні позначення (номінативні значення загальноновживаних слів), «сухість» мови (не використовуються стилістичні засоби оформлення)

Отже, мова військових документів надзвичайно різноманітна, оскільки існує безліч видів військової документації. Мова військових статутів та офіційних звітів, які подаються на розгляд громадськості або представникам різних гілок влади, відзначається невисоким ступенем термінологічності, на протигагу військовим наказам, оскільки такі види документів мають бути «доступними», зрозумілими невідповідній аудиторії. Проте структура чітко регламентована – увесь документ поділений на абзаци або ключові частини, матеріал поданий стисло, головні маркери виділяються курсивом або жирним шрифтом. Мова військових документів спрощена, не характерними є вживання складних граматичних конструкцій.

1. Kobyakova, I. K. Justice and Law : study guide / I. K. Kobyakova, O. V. Yemelyanova. – Sumy : Sumy State University, 2014. - 211 p.
2. Нелюбин Л. Л. Перевод боевых документов США / Л. Л. Нелюбин. – М. : Военное издательство, 1989. – 270с.
3. <http://www.armyg1.army.mil/MilitaryPersonnel/hyperlinks/adobe%20files/OrderIndivTCSFormat401OEF.pdf>
4. <http://usmilitary.about.com/od/navyregs/>